

قوانین و تعلیمات رسمی

قانون

بیمه مصوب هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و شانزده شمسی

معاملات بیمه

ماده اول - بیمه عقدی است که بموجب آن یک طرف تعهد میکند در ازاء پرداخت وجه یا وجوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارده بر او را جبران نموده یا وجه معینی بپردازد.

متعهد را بیمه گر طرف تعهد را بیمه گذار و وجهی را که بیمه گذار به بیمه گر می پردازد حق بیمه و آنچه را که بیمه می شود موضوع بیمه نامند.

ماده دوم - عقد بیمه و شرایط آن باید بموجب سند کتبی باشد و سند مزبور موسوم به بیمه نامه خواهد بود.

ماده سوم - در بیمه نامه باید امور ذیل بطور صریح قید شود.

۱ - تاریخ انعقاد قرار داد.

۲ - اسم بیمه گر و بیمه گذار.

۳ - موضوع بیمه.

۴ - حادثه یا خطری که عقد بیمه بمناسبت آن بعمل آمده است.

۵ - ابتدا و انتهای بیمه.

۶ - حق بیمه.

۷ - میزان تعهد بیمه گر در صورت وقوع حادثه.

ماده چهارم - موضوع بیمه ممکن است مال باشد

اعم از عین یا منفعت یا هر حق مالی یا هر نوع مسئولیت حقوقی مشروط بر اینکه بیمه گذار نسبت ببقاء آنچه بیمه میدهد ذینفع باشد و هم چنین ممکن است بیمه برای حادثه یا خطری باشد که از وقوع آن بیمه گذار متضرر میگردد.

ماده پنجم - بیمه گذار ممکن است اصیل باشد یا بیکی از عناوین قانونی نمایندگی صاحب مال یا شخص ذینفع را داشته یا مسئولیت حفظ آنرا از طرف صاحب مال داشته باشد.

ماده ششم - هر کس بیمه میدهد بیمه متعلق بخود او است مگر آنکه در بیمه نامه تصریح شده باشد که مربوط بدیگری است لیکن در بیمه حمل و نقل ممکن است بیمه نامه بدون ذکر اسم (بنام حامل) تنظیم شود.

ماده هفتم - طلبکار میتواند مالی را که در نزد او وثیقه یا رهن است بیمه دهد در این صورت هر گاه حادثه نصبت بمال مزبور رخ دهد از خساراتی که بیمه گر باید بپردازد تا میزان آنچه را که بیمه گذار در تاریخ وقوع حادثه طلب کار است بشخص او و بقیه به صاحب مال تعهد خواهد گرفت.

ماده هشتم - در صورتی که مالی بیمه شده باشد در مدتی که بیمه باقی است نمیتوان همان مال را بنفع همان شخص و از همان خطر مجدداً بیمه نمود.

ماده نهم - در صورتیکه مالی بکمتر از قیمت بیمه شده باشد نسبت ببقیه قیمت نمیتوان آنرا بیمه نمود در اینصورت هر یک از بیمه گران به نسبت مبلغی از مال که بیمه کرده است مسئول خواهد بود.

ماده دهم - در صورتیکه مالی بکمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه گر فقط بتناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسئول خسارت خواهد بود.

فسخ و بطلان

ماده یازدهم - چنانچه بیمه گذار یا نماینده او با قصد تقلب مالی را اضافه بر قیمت عادلانه در موقع عقد قرارداد بیمه داده باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست.

ماده دوازدهم - هرگاه بیمه گذار عمداً از اظهار مطالبی خود داری کند یا عمداً اظهارات کاذبه بنماید و مطالبی اظهار نشده یا اظهارات کاذبه طوری باشد که موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر مراتب مذکوره تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد در این صورت نه فقط وجوهی که بیمه گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه گر حق دارد اقساط بیمه را که تا آن تاریخ عقب افتاده است نیز از بیمه گذار مطالبه کند.

ماده سیزدهم - اگر خود داری از اظهار مطالبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمیشود در این صورت هرگاه مطالب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود بیمه گر حق دارد یا اضافه حق بیمه را از بیمه گذار در صورت رضایت او دریافت داشته قرارداد را ابقاء کند و یا قرارداد بیمه را فسخ کند در صورت فسخ بیمه گر باید مراتب را بموجب اظهار نامه یا نامه سفارشی دو قبضه به بیمه گذار اطلاع دهد اتر فسخ ده روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه گذار شروع میشود و بیمه گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را بیمه گذار مسترد دارد.

در صورتی که مطالب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت بنسبت وجه بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهار خطر بطور کامل و واقع پرداخته شده باشد تقلیل خواهد یافت.

ماده چهاردهم - بیمه گر مسئول خسارات ناشیه از تقصیر بیمه گذار یا نمایندگان او نخواهد بود.

ماده پانزدهم - بیمه گذار باید برای جلوگیری از

خسارات مراعاتی را که عادتاً هر کس از مال خود مینماید نسبت به موضوع بیمه نیز بنماید و در صورت نزدیک شدن حادثه یا وقوع آن اقداماتی را که برای جلوگیری از سرایت و توسعه خسارت لازم است بعمل آورد.

او این زمان امکان و مقتضی در ظرف پنج روز از تاریخ اصلاح خود از وقوع حادثه بیمه گر را مطلع سازد و الا بیمه گر مسئول نخواهد بود مگر آنکه بیمه گذار ثابت کند که بواسطه حوادثی که خارج از اختیار او بوده است اصلاح بیمه گر در مدت مقرر برای او مقدور نبوده است مخارجی که بیمه گذار برای جلوگیری از توسعه خسارت می نماید بر فرض که منتج به نتیجه نشود بمسئول بیمه گر خواهد بود ولی هرگاه بین طرفین در موضوع لزوم مخارج مزبوره یا تناسب آن با موضوع بیمه اختلافی ایجاد شود حل اختلاف به حکم یا محکمه رجوع میشود.

ماده شانزدهم - هرگاه بیمه گذار در نتیجه عمل خود خطری را که بمناسبت آن بیمه منعقد شده است تشدید کند یا یکی از کیفیات یا وضعیت موضوع بیمه را بطوری تغییر دهد که اگر وضعیت مزبور قبل از قرار داد موجود بود بیمه گر حاضر برای انعقاد قرار داد یا تراضیات مذکوره در قرار داد نمی گشت باید بیمه گر را بلا فاصله از آن مستحضر کند.

اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت موضوع بیمه در نتیجه عمل بیمه گذار نباشد مشارالیه باید مراتب را در ظرف ده روز از تاریخ اصلاح خود رسماً به بیمه گر اطلاع دهد.

در هر دو مورد مذکور در فوق بیمه گر حق دارد اضافه حق بیمه را معین نموده به بیمه گذار پیشنهاد کند و در صورتیکه بیمه گذار حاضر برای قبولی و پرداخت آن نشود قرار داد را فسخ کند و اگر تشدید خطر در نتیجه عمل خود بیمه گذار باشد خسارات وارده را نیز از مجرای محاکم عمومی از او مطالبه کند و در صورتی که بیمه گر پس از اطلاع تشدید خطر بنحوی از انحاء رضایت ببقاء عقد قرار داد داده باشد مثل آنکه اقساطی از وجه بیمه را پس از اطلاع از مراتب از بیمه گذار قبول

کرده یا خسارت بعد از وقوع حادثه باو پرداخته باشد دیگر نمیتواند بمراتب مذکوره استناد کند وصول اقساط حق بیمه بعد از اطلاع از تشدید خطر یا پرداخت خسارت پس از وقوع حادثه ونحو آن دلیل برضایت بیمه گر ببقاء قرارداد میباشد.

ماده هفدهم - در صورت فوت بیمه گذار یا انتقال موضوع بیمه بدیگری اگر ورثه یا منتقل الیه کاپیه تهنهاتی را که بموجب قرارداد بعهده بیمه گذار بوده است در مقابل بیمه گر اجراء کنند عقد بیمه برفع ورثه یا منتقل الیه باعتبار خود باقی میماند مع هذا هر یک از بیمه گر یا ورثه یا منتقل الیه حق فسخ آن را نیز خواهند داشت بیمه گر حق دارد در ظرف سه ماه از تاریخی که منتقل الیه قطعی موضوع بیمه تقاضای تبدیل بیمه نامه را بنام خود مینماید عقد بیمه را فسخ کند و در صورت انتقال موضوع بیمه بدیگری ناقل مسئول کاپیه اقساط عقب افتاده وجه بیمه در مقابل بیمه گر خواهد بود لیکن از تاریخی که انتقال را به بیمه گر بموجب نامه سفارشی یا اظهار نامه اطلاع میدهد نسبت باقساطی که از تاریخ اطلاع به بعد باید پرداخته شود مسئول نخواهد بود.

اگر ورثه یا منتقل الیه متعدد باشند هر یک از آنها نسبت بتمام وجه بیمه در مقابل بیمه گر مسئول خواهد بود

ماده هیجدهم - هر گاه معلوم شود خطری که برای آن بیمه بعد آمده قبل از عقد قرارداد واقع شده بوده است قرارداد بیمه باطل و بی اثر خواهد بود در این صورت اگر بیمه گر وجهی از بیمه گذار گرفته باشد عشر از مبلغ مزبور را بعنوان مخارج کسر و بقیه را باید به بیمه گذار مسترد دارد

مسئولیت بیمه گر

ماده نوزدهم - مسئولیت بیمه گر عبارت است از تفاوت قیمت مال بیمه شده بلافاصله قبل از وقوع حادثه با قیمت باقی مانده آن بلافاصله بعد از حادثه خسارت حاصله به پول نقد پرداخته خواهد شد مگر اینکه حق تعمیر و

یا عوض برای بیمه گر در ضمن بیمه پیش بینی شده باشد در این صورت بیمه گر ملزم است موضوع بیمه را در مدتی که عرفاً کمتر از آن نمیشود تعمیر کرده یا عوض راتهییه و تحویل نماید - در هر صورت حد اکثر مسئولیت بیمه گر از مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد .

ماده بیست - بیمه گر مسئول خساراتی که از عیب ذاتی مال ایجاد میشود نیست مگر آنکه در بیمه نامه شرط خلافی شده باشد .

ماده بیست و یکم - خسارت وارده از حریق که بیمه گر مسئول آن است عبارت است از :

- ۱ - خسارت وارده بموضوع بیمه از حریق اگر چه حریق در نزدیکی آن واقع شده باشد .
- ۲ - هر خسارت یا تنزل قیمت وارده باموال از آب یا هر وسیله دیگری که برای خاموش کردن آتش بکار برده شده است .

۳ - تلف شدن یا معیوب شدن مال در مواقع نجات دادن آن از حریق .

۴ - خسارت وارده باموال بیمه شده در نتیجه خراب کردن کالی یا جزئی بنا برای جلوگیری از سرایت یا توسعه حریق .

ماده بیست و دوم - در بیمه های ذیل خسارت باین طریق حساب میشود .

- ۱ - در بیمه حمل و نقل قیمت مال در مقصد :
- ۲ - در بیمه منافع که متوقف بر امری است منافی که در صورت پیشرفت امر عاید بیمه گذار میشود .
- ۳ - در بیمه محصول زراعتی قیمت آن در سرخرمن و موقع برداشت محصول .

برای تعیین میزان واقعی خسارت مخارج و حق الزحمه که در صورت عدم وقوع حادثه بمال تلفت میگرفت از اصل قیمت کسر خواهد شد و در هر صورت میزان خسارت از قیمت معینه در بیمه نامه تجاوز نخواهد کرد .

ماده بیست و سوم - در بیمه عمر یا نقص یا شکستن عضوی از اعضاء بدن مبلغ پرداختی بعد از مرگ یا نقصان

عضو باید بطور قطع در موقع عقد بیمه بین طرفین تعیین شود.
بیمه عمر یا بیمه نقصان یا شکستن عضو شخص دیگری
در صورتی که آن شخص قبلاً رضایت خود را کتبا نداده
باشد باطل است.

هر گاه بیمه گذار اهلیت قانونی نداشته باشد رضایت
ولی یا قیم او شرط است.

اگر بیمه راجع بمرم یا نقص یا شکستن عضو بدن
جماعتی بطور کلی باشد میزان خسارت عبارت از مبلغی
خواهد بود که مطابق تعرفه قبلاً بین طرفین تعیین
می شود.

ماده بیست و چهارم - وجه بیمه عمر که باید بعد از
فوت پرداخته شود بورثه قانونی متوفی پرداخته میشود
مگر اینکه در موقع عقد بیمه یا بعد از آن در سند بیمه
قید دیگری شده باشد که در این صورت وجه بیمه متعلق به
کسی خواهد بود که در سند بیمه اسم برده شده است.

ماده بیست و پنجم - بیمه گذار حق دارد ذینفع در
سند بیمه عمر خود را تغییر دهد مگر آنکه آنرا به
دیگری انتقال داده و بیمه نامه را هم بمنتهی الیه تسلیم
کرده باشد.

ماده بیست و ششم - در تمام مدت اعتبار قرار داد
بیمه عمر بیمه گذار حق دارد وجه معینه در بیمه نامه را
بدیگری منتقل نماید انتقال مزبور باید بامضاء انتقال دهنده
و بیمه گر برسد.

ماده بیست و هفتم - اثرات قانونی انتقال وجه بیمه
عمر از تاریخ فوت بیمه شده شروع میشود ولی اگر بیمه
گذار از بابت آن وجهی دریافت کرده یا نسبت به
آن با بیمه گر معامله نموده باشد در کمال اعتبار
خواهد بود.

ماده بیست و هشتم - بیمه گر مسئول خسارات ناشیه
از جنگ و شورش نخواهد بود مگر آنکه خلاف آن در
بیمه نامه شرط شده باشد.

ماده بیست و نهم - در مورد بیمه مال منقول در صورت
وقوع حادثه و پرداخت خسارت بیمه گذار بیمه گر از هر گونه

مسئولیت در مقابل ثالث بری میشود.

ماده سیام - بیمه گر در حدودی که خسارات وارده
را قبول یا پرداخت میکند در مقابل اشخاصی که مسئول
وقوع حادثه یا خسارت هستند قائم مقام بیمه گذار خواهد
بود و اگر بیمه گذار اقدامی کند که منافی با عقد مزبور
باشد در مقابل بیمه گر مسئول شناخته میشود.

ماده سی و یکم - در صورت توقف یا افلاس بیمه گر
بیمه گذار حق فسخ قرار داد را خواهد داشت.

ماده سی و دوم - در صورت ورشکستگی بیمه گر
بیمه گذاران نسبت بسایر طلبکاران حق تقدم دارند و بین
معاملات مختلف بیمه در درجه اول حق تقدم باممکن است
بیمه عمر است.

ماده سی و سوم - بیمه گر نسبت بحق بیمه در مقابل
هر گونه طلبکاری بر مال بیمه شده حق تقدم دارد حتی اگر
طلب سایرین بموجب سند رسمی باشد.

ماده سی و چهارم - اگر در يك قرار داد بیمه موضوعات
مختلفه بیمه شده باشد در صورت اثبات تقلب از طرف
بیمه گذار نسبت بیکدیگر از آن موضوعات بطلان نسبت به
سایر موضوعات نیز سرایت کرده تمام قرار داد باطل خواهد
بود موضوعات مختلفه که در يك بیمه نامه ذکر میشود در
حکم يك قرار داد محسوب است.

ماده سی و پنجم - طرفین میتوانند در قراردادهای
بیمه امر شرط دیگری بنمایند لیکن موعد مذکور در
ماده ۱۶ را نمیتوانند تقلیل دهند ولی ممکن است موعد
را برضایت یکدیگر تمدید کنند.

این قانون شامل قرار داد های گذشته بیمه نیز
خواهد بود.

ماده سی و ششم - مرور زمان دعای ناشی از بیمه
دو سال است و ابتدای آن از تاریخ وقوع حادثه منشاء
دعوی خواهد بود لکن دعای که قبل از اجرای این
قانون در محاکم طرح شده باشد مشمول این ماده
نخواهد بود.